ч. 244 (14.141). Львів, пятниця 13. вересня 1935. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504.060. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. — Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічне 15·00 „ Півріччє 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: в Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Перша повакаційна вистава

в Музею Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові.

В неділю 15. вересня в год. 12. вполудне відбудеться відкриття вистави Народніх вишивок і ткання зі збірок Музею.

Вистава дасть змогу відвідувачам поознайомитися з великим багацтвом музейних збірок, що з огляду на консервацію і через недостачу місця хороняться в музейних сховках. Виставлені будуть давніші й нові вишивки, тканини, з яких деякі є великою рідкістю. На окрему увагу заслуговує збірка полтавських плахт, незвичайно рідких по цей бік кордону. Цікаві також килими з Наддніпрянщини, а саме: з Полтавщини, Київщини, Харківщини, Поділля.

Зокрема вистава напевно зацікавить широкі кола нашого жіноцтва, бо дасть йому змогу простудіювати народні вишивки і спосіб їх застосування. У виставі бере участь кооператива Українське Народне Мистецтво, яка виставляє вишивки, прикладені до модерного вжитку.

Вистава буде відкрита місяць і в тому часі відбуватимуться виклади з народнього мистецтва.

На відкритті матиме відчит д-р Володимир Січинський під заг. „Народнє мистецтво й модерна мистецька творчість“.

Речинці й теми дальших рефератів подамо пізніше.

Політична декларація

канцлера Гітлера.

Всі сили Німеччини Гітлер хоче спрямувати проти жидівського комунізму.

НІРНБЕРҐ, 12. 9. ПАТ. На святі відкриття конгресу нац.-соціялістичної партії провідник партійної округи Вагнер відчитав проклямацію Гітлера до німецького народу, що є водночас політичною декларацією канцлера.

Канцлер коротко зясував загальну міжнародню ситуацію та обширно обговорив усі питання, що торкаються внутрішнього життя Німеччини. При тому гостро розправився з внутрішними ворогами режіму. Канцлер протиставив ідею нац.-соціялізму теоріям міжнароднього комунізму, що його джерело є в Москві. Головні дороги третьої Німеччини це „большевизм“ і „совітські марксисти“.

Говорячи про міжнародне положення канцлер вказав на „неспокій і непевність“, що характеризують положення в світі. Німеччина хоче здержуватись від усіх міжнародніх комбінацій. Канцлер запевнив про мирові наміри Німеччини протиставлячи „жидівсько-міжнародній комунізм, який хоче ціною свободи і добробуту всіх націй збудувати в загально-европейськім хаосі большевицьку державу. Армія і нац.-соціялістична праця ґарантують Німеччині мирову працю. Нац.-соціялізм був головним предметом нападів комуністичного конгресу в Москві, що в той спосіб був клясичною ілюстрацією поняття „невтрявання“.

Говорячи про внутрішніх ворогів канцлер підкреслив тверде і сильне становище нац.-соціялістичної партії. Не маємо взагалі потреби говорити з нашими противниками. Ми є сильні і збережемо силу. Не стерпимо, щоб будь-хто організував опір проти нашої сили. Знищимо всі прояви спротиву.

ВОРОГИ НАЦ.-СОЦІЯЛІЗМУ.

Наші головні вороги це: 1) жидівський марксизм, 2) партія центру, 3) деякі елементи типової буржуазної реакції. Звертаючись до тих усіх противників, канцлер заявив: Ми дали вам можність, щоб про вас забули. Та здається нашу великодушність зле зрозуміли. Нац.-соціялістична держава йтиме тепер вперед, усуваючи небезпеки, що з цього боку загрожують. Боротьба проти внутрішніх ворогів нації не переведеться ніколи, не зважаючи на формальну бюрократію чи її неспосібности. Там, де формальна бюрократія виявиться неспосібною розвязати деякі проблеми, німецький нарід зведе більш життєві орґанізації. Те, чого не розвяже держава, поладнає нац.-соціялістичний рух. Бо держава є тільки організаційною формою життя нації. Партія, держава, армія, господарство й адміністрація є тільки засобами до мети, метою ж є вдержання нації. Ворог нац.-соціялістичної держави, внутрішній чи зовнішній не може грати ролі в Німеччині. Ту засаду треба перевести специяльно фанатично й завзято.

Щодо т. зв. „політикуючих віроісповідань“, канцлер з натиском підкреслив, що партія не мала ні не має на меті вести війну з християнством. Та не може толерувати політикуючих віроісповідань. Нац.-соціялізм не хоче боротись з тими проявами, бо всі свої сили хотів би спрямувати проти жидівсько-большевицької небезпеки.

Внутрішня опозиція це негативні сили, що не мають ніяких спільних ідей.

Щодо господарських завдань, канцлер вказав на великі труднощі, які поборола Німеччина минулого року, коли був неврожай і підкреслив постанову не допустити до інфляції та „брутально-безоглядну“ боротьбу проти звишки цін.

Проклямація Гітлера кінчиться незвичайно гострою погрозою під адресою Совітів: Тепер, коли большевицький жид у Москві заповідає світові гасло знищення, ми нац.-соціялісти тим рішучіше стаємо при своїм величнім прапорі та несемо його зі святою постановою весги боротьбу проти давнього ворога.

ПРОМОВА ҐЕБЕЛЬСА.

БЕРЛІН, 12. 9. ПАТ. Німецький міністер пропаганди д-р Ґебельс виголосив на партійнім конгресі в Нірнберг обширну промову, в якій дуже гостро виступив проти большевизму та теорії що згідно з нею істнують подібности між нац.-соціялізмом і московським комунізмом.

Концентрація британської і середземноморської фльоти.

ЛЬОНДОН, 12. 9. ПАТ. З Нікосії на Кипрі повідомляють, що в порті Лімасоль (Кипр) сконцентрують між 21 вересня і 8. жовтня 13 контрторпедовців британської середземноморської фльоти та кружляк „Девоншир“. Офіціяльні джерела підкреслюють, що це є візита передбачена програмою літньої плавби. Водночас кружляк „Льондон“ випливає до Фамаґуста, а кружляки „Тропшир“ і „Австраліян“ залишуться в Лярнака (Кипр).

Політичні наради британського кабінету.

ЛЬОНДОН, 12. 9. ПАТ. Вчора під проводом прем. Болдуіна відбулась конференція британського уряду, в якій між ін. узяли участь: віцепремієр Мекдональд, перший льорд адміралітії Ейрес Монсел, міністер летунства Лайстер, міністер кольоній Мелькольм Мекдональд, державний підсекретар міністерства закордонних справ Ванситарт та представники штабів усіх трьох родів зброї: маринарки, сухопутніх військ і летунства.

Наслідки совітської приязни.

(Від нашого кореспондента.)

Букарешт, 7. вересня 1935

Відколи Літвінов так запопадливо охороняє „цивілізацію та всесвітній мир“, від того часу викидання з Росії тамошніх заграничних кореспондентів, яких не захоплює „совітська оаза миру“, не є рідким явищем. Подібне сталося тепер у Румунії.

Перед тижнем, наче на вподобу Москві, румунське міністерство внутрішніх справ заборонило представникові офіціяльної німецької преси Фр. Веберові дальший побут в Румунії. Цю подію попередив один вимовний факт: саме недавно прибув до Букарешту перший совітський пресовий аташе Столипін.

„Урядування“ совітського посольства відбивається також на місцевій пресі, якої переважна частина відноситься від недавна прихильно до „східної републики“: знаменний вплив французької політики. Тому не було несподіванкою, коли румунська поліція так поспішно відставила до границі Вебера співробітника часопису „Фелькішер Беобахтер“, якого дописи робили клопіт румунському урядові, занадто безцеремонно виявляючи його пляни.

А проте про справжні причини своєї „ексмісії“ довідався Вебер аж у Німеччині. А саме закидує йому румунська поліція „чинну участь на конґресі антисемітської партії Куза-Ґоґа“, що відбувся минулої неділі в Кишиневі. (Вебера заарештували, коли здоровив „по гітлерівськи“ прапори демонстрантів!). Такий закид викликав у Берліні зрозуміле обурення. У відплату німецький уряд заборонив представникові жидівського пресового концерну Румунії Янкалові Кішсові — дальший побут в Німеччині. У свою чергу цей акт „расового терору“ обурив жидівські часописи в Букарешті, й вони віддячуються тепер тим, що відкривають підпольну діяльність німецьких агентів в Румунії, що організують не тільки місцевих німців, але також й білих українців (еміґрантів).

Щоденник „Діміняца“ (31. 8. 1935) пише: „Сам Розенберґ вислав Вебера до Румунії, щоб тут приготовити терен для акції (?! — Прим. Ред.) гетьмана Скоропадського проти Совітського Союзу“. Очевидно, що такі звичайні доноси

торкалися не якихось справжніх скоропадщиків, а всіх наддніпрянських емігрантів. Тих доносів не щадили букарештенські совітофіли й у минулім.

Ще перед роком донесли вони про побут „гетьманського агента С. Шемета" у Букарешті та „про його підозрілу діяльність". Швидко потім відправили п. Шемета до Снятина. Одночасно йшла у жидівській пресі в Румунії палка совітофільська кампанія, що супроводила закулісові переговори уряду з Москвою.

Противники „літвінівського миру" тут небажані, — зате совітська преса розповсюднюється без ніяких перепон. Правда, ця преса вже не така грізна для „буржуазної держави", як перед роками. Навіть пересічного читача, що читає екзотичний „Журналь де Моску" чи „Ізвестія" — знудять стереотипові статті-агітки, червоної верхівки, фантастичні пляни, хаос статистичних цифер, до яких ніхто не має довіря, но і знимки совітських достойників, які дивним дивом усі взаємно до себе подібні. Совітський часопис — великий розміром і довжезними статтями, але не переконуючий, бо ...бідний змістом!

Те, чого великі наклади большевицьких видань не всилі в Румунії здобути, вже осягнули тут большевицькі агенти: пішла така палка комуністична пропаганда з такими наслідками, що треба було врешті повести масове арештування комуністів у промислових осередках Румунії.

Щоб протиділати цим розкладовим практичним наслідкам „совітської приязни", румунський міністер внутрішніх справ Інкулец дозволив правим партіям розгорнути ширшу діяльність, головно у „злучених провінціях". Активність тих партій безперечно спаралізує розпочату акцію „східних сусідів", але також грозить зміною теперішнього режиму в Румунії.

Це скрутне положення може опанувати лише — стан облоги. Уряд Татареску продовжить його (на 15. вересня ц. р.) на дальші місяці!

Такий практичний наслідок російсько-румунського братання, якого кошти платить ціле населення румунської держави. Очевидно, що в першу чергу ті кошти платять — українці, і слаба це потіха, що й самі румуни погано виходять на тій новозпеченій приязні...

Д-р О. П.

Ґордійський вузол.

Абісинська справа.

VI. ДВА ШЛЯХИ НАСТУПУ.

Таким робом на згаданому напрямку маємо два шляхи, з яких перший вимагає маршу на 700, другий на 800 кільометрів по ворожій території тобто рахуючи лише нормальну швидкість пересування великих мас на 12—15 км. за добу, без боїв та подужання значних місцевих перешкод, треба би на це 60—70 діб тобто два до півтретя місяця, отже половини часу придатного для боєвих операцій. Природно, що коли візьмемо на увагу опір ворога та необхідність будувати шляхи, то цей час збільшиться значно так, що вирине питання: Чи встигнуть італійські війська дійти до болючих точок Абисинії до кінця часу вигідного для операцій?

Із двох шляхів найбільше приступний є шлях на Гарар, де лише є 200 км. терену невигідного для модерної зброї й де осягнувши мету є надія покористуватися залізницею на Джибутті, лише 100 км. до французької території. І тут не знаємо, чи Франція погодиться на це, всупереч усіляким постановам про ненапад, але цей шлях лежить на 300 км. повз англійського Сомалі, а що нема там визначених кордонів і мешкає кочівниче населення, то ніяка влада не зможе заборонити чорним племенам, що спочуватимуть Абісинії робити випади з англійської території на зади наступаючих.

Другим напрямком може бути напрямок від Массауа до того самого фронту Аддіс-Абеба, Анкобер Гарар. Там також є два шляхи: перший, коротший, що починається не в Массауа, а в маленькій пристані Друа на Червоному Морі й веде на Анкобер („шляхи" тут назва умовна як умовний був „Чорний шлях" на Україні за татарської доби, бо це не дорога, лише напрям у терені). Він довгий на 500 км. й на перших 100 км. веде італійською Еритреєю горами, далі 200 км. безводною низькою рівниною з кольосальною спекою, і за останніх 200 км. входить у гори різко підіймаючись на 1500—1800 метрів крутобіччами та перубаною місцевістю, частинно залісненою, з масою вигідних оборонних смуг і значними перешкодами для модерних засобів боротьби. Шлях веде ввесь час повз французької кольонії.

Хоч вигідний він тим, що короткий, невигідний через терен й кліматичні умови; лише чорні війська муринів могли би там добре оперувати. А проте, коли цей шлях дає змогу зварувати. А проте, коли цей шлях дає змогу звязатись з тим, що виходить на Гарар, то треба його брати в увагу.

Другий шлях цього стратегічного напрямку є той, що лежить через Ґондар на Аддіс Абебу, довгий до 900 км., при чому ввесь іде по гористій частині, надзвичайно перерубаний. З цього шляху 250 км. лежить по території Еритреї, решта в межах Абісинії. Головна вигода цього шляху є та, що він увесь іде вершиною над 1000 метрів, що змягчує впливи кліматичні й не дає такої повної переваги абісинцям, як усі попередні. Проте його невигода у тому, що найтяжче вживати там модерні засоби боротьби й найтяжче подужати саму місцевість. Цей шлях також лежить здовж англійських кольоній, заселених муринами, що можуть помагати абісинцям і кордони там так само неозначені. Там розігралась драма Адуї в 1896 році, в якій природа рішала.

Отже бачимо, щоб дістатись до чутливих місць Абісинії, має Італія такі напрямки, що вимагають яких 2 місяців лише самого маршу, не рахуючи подужання опору ворожих оборонних сил, який, може бути дуже міцний. Найкращі умови для інвазії є з того боку, де є найсприятливіші умови для базування: від Сомалі; а із сомалійських шляхів найкращий є той, що є найнебезпечніший.

(Докінчення буде).

Всеволод Петрів
ген. штабу генерал хорунжий.

Гріхи і каяття польського вчительства.

Оборона вчительських інтересів і наступ проти українців.

В останніх часах можна було щораз частіше стрінутися у „Ґлосі", органі „Звйонзку Научицельства Польскеґо", зі статтями, що змістом своїм уявляли деяку самокритику, якусь самоперевірку та ревізію тактики власної орґанізації. У тій атмосфері відбувся зїзд, пройшла деяка реорґанізація Т-ва, залунала сенатська промова голови Новака й на останку вийшла з друку знаменна книжка, повна відповідних статтей та відозв п. з. **„О становіско Заводу Научицельськеґо є Польсце"**, що її розіслано безплатно вчителям, передусім **нечленам З.Н.П.**

Ціла та справа така цікава і важна, що її ширше слід обговорити, тим більше, що українське вчительство хоч-не-хоч в неї вмішане навіть безпосередньо. Зачинати приходиться з минулого.

ДАВНІ ПОЛЬСЬКІ ВЧИТЕЛЬСЬКІ ОРҐАНІЗАЦІЇ.

На терені б. Галичини істнувало перед війною „Польске Товаржиство Педаґоґічне", що в головній своїй масі складалося з учительства й коли не в початках, то є дальшому своєму розвитку було поправді вчительською становою орґанізацією. Та — байдуже чому і як — досить, що гуртувало воно не вчительську масу, а „вибранців": добре записані управителі шкіл, кандидати на управителів, учителі на найкращих посадах зі шкіл вищого типу, інспектори й такі, що хотіли ними бути, вчителі семінарій, директори, професори, словом, „еліта". А цей елітаризм довів до того, що „Тов. Пед" стало доменою шкільної австрійсько-польської влади й слухняно виконувало все, що вона захотіла, забувши зовсім за вчительські справи. Сіраж учительська маса, позбавлена всякої опіки, бокувала від тієї орґанізації і творила пригожий ґрунт під посів ідей саморатунку, самодопомоги й самооборони. Отож на цьому ґрунті повстає В.П.У.В. серед українців, „Звйонзек Научицельства Польскеґо" серед поляків, байдуже, як він тоді називався.

З.Н.П., як носій вище згаданих ідей та ще із соціялістичною закраскою (а це на ті часи важне) згуртував у своїх рядах мало що не всю вчительську гущу, відобрав „Тов. Пед." багато членів і вів досить успішну боротьбу за кращу долю польського вчителя й школи. Ідея його була чиста, лінія прямування проста, тактика правильна, тож не дивина, що й сила росла. До того достроювалося й ідеольоґічно-політичне обличчя орґанізації. Бо, коли в склад „Тов. Пед." входили люди вшехпольської марки, що „дома" ґльорифікували шляхецьких повстанців і ковтали „гайдамаків", у „заграничній" політиці кокетували Москву, а в „коронному краї" трималися австрійської клямки, то З.Н.П. йшов слідами людей, що гуртувалися довкруги прапору Йосифа Пілсудського, який навіть особисто вишколював людей на терені З.Н.П.

З ПРИНИЖЕНИХ — МОЖНОВЛАДЦІ, — З ПРАЦЮЮЧИХ — ПРАЦЕДАВЦІ.

Колиж прийшов час обнови польської державности, передові люди З.Н.П. увійшли в склад тих, що творили й пускали в рух державну машину. Але ця ідейна робота силою факту почала закрашуватися щораз більше утилітаризмом. „Хто при чому працює, той з того живе" — бути членом орґанізації, це не значило вже виключно тільки ставати в ряди ідейних борців за здобування й оборону прав для своєї вчительської громади. З орґанізацією „Звйонзек Науч. Польс." зливаються побратимні орґанізації з усіх займанщин, з нею вяжуться спілки вчителів шкіл інших катеґорій — орґанізація росте в силу, здобуває щораз більші впливи й через те приманює до себе ще більше людей. Доходить до того, що приналежність до З.Н.П. рішає про міру льояльности супроти уряду. І не счулася орґанізація, як опинилася ні менше, і більше, тільки в ролі бл. п. галицького „Тов. Пед."!

Це мусіло потягнути за собою зовсім природні наслідки. Співпрацюючи беззастережно з урядом З.Н.П. забув про основну правду, що держава, всеодно, рідна, чи нерідна, та точніше уряд цієї держави виступає супроти своїх робітників, як праце- й хлібодавець. Як такий, хоч-не-хоч засвоює собі й психіку хлібодавця. А психіка ця така: признаючи на словах заслуги і вартість робітника, на ділі видусити з нього максімум праці при мінімум заплати.

Отож вийшли наслідки такі: 1. Еліту орґанізації втягнув хлібодавець у свої лави — вона почала думати його катеґоріями, орґанізації почала уживати до своїх політичних цілей, а вчительську масу виховувала в дусі безоглядної „жертвенности" працею й матеріяльними засобами. 2. Витворилася протекційна система вступу не тільки до еліти, але й кандидатів до неї. 3. Еліта, щоб задовільнити хлібодавця, сама придумувала проекти правних обмежень учительства й його позашкільної праці. 4. Внутрі орґанізації почала наростати опозиція. 5. Ратуючи себе в очах загалу З.Н.П. почав виступати з протестами й критикою супроти хлібодавця. 6. Уряд окружився тією бувшою елітою і разом зі своїми урядовцями (інспектори, візитатори і т. п.), що вийшли з З.Н.П., заклав для них „неофіціяльну частину" в урядових часописах, щоб там голосили свої „свобідні" думки, та задумує виступити з проектом урядового статуту для станових орґанізацій, щоб обмежити їх впливи взагалі...

МОВЧАТИ І СЛУХАТИ ЧИ БУНТУВАТИСЬ І БОРОНИТИСЬ?

І не счувся З.Н.П. до чого довела його „співпраця", його пляни різнотиповости шкіл, а тим самим різнотиповости вчителів і т. д. і т. д. Не знав неборак, що все те прямує до розбиття єдности серед учительської гущі, а через те до розбиття його самого. І опинився перед дилемою: або прийняти на себе ролю слухняного „Тов. Пед." й дивитися, як повстає нова вчительська орґанізація — гідна наслідниця давніх його ідей, або обновитися, відродитися і до своїх ідей завернути.

Отож З.Н.П. вибрав те друге, покищо, словами, гострими словами! А слова ці зібрані в книжці, що являється неначе символом віри обновленої орґанізації польського вчительства. Та книжка пригадує недавне видання німецького вчительства **„Вір фордерн унзер Рехт!"**

Ось що вона каже: 1. Стаття „Ситуація школи" серед гострої критики „міродайних чинників" говорить, що „Ситуація... вимагає „ратування основ культури.... Сучасна прямо катастрофальна ситуація... вимагає акції, що є державною необхідністю, рівною мобілізації всіх сил народу супроти надтягаючого ворога".

2. Стаття „Умови шкільної праці" називає їх також „катастрофальними". Передшкільні неунормовані — платня вчительки 40—50 зол., в народньомму шкільництві щораз гірше: переповнення кляс, перемучення вчительства шкільною й позашкільною працею, стирії зшитків, негигієнічні умови, недожнале... ха платня, брак відпусток, недбала лікарська поміч — сухоти, переповнені санаторія. „Страшна доля практикантів, що не практикують, тільки є безплатними чорними заздалегідь злома

вими робітниками, занедбання села, 15000 безробітних вчителів, хоч крім них треба би ще 20.000, як би всі діти вчились" і т. д. Після оцінки ситуації у школах середніх і фахових, так само чорної, говориться: „Спільна ознака умов праці цілого вчительства, це хаос в організації праці, перетяження працею і низька платня. Бож з моменту, коли розгулялася господарська криза, шкільництво стало тереном всяких щадничих починів, а вчитель став ще й предметом найріжнородніших експериментів, завсіди для нього шкідливих та з погляду державного інтересу — часто безцільних“.

3. „Умови правно-службові“. Під оглядом рівности всіх урядовців прийшло пониження вчителя, бо його платні зредуковано значніше, ніж інших. У 1932 р. захитано постійний характер учительської посади, погіршено спосіб оцінки праці, скасовано її явність, скасовано незалежні дисциплінарні установи, адвокатів відсунено, нема поновної контролі праці на випадок відкликання і т. д. На переношення вчителів мають вплив посторонні чинники, жирує кляузуя „для добра школи“, а ще частіше вимушена „власна просьба“ (запитайте українців!) Дальше йде гостра критика приписів про кваліфікування вчителів — річ нам знана і справді дуже принизлива для безталанного учителя!

4. У тій частині є мова про суспільну працю та її умови. Ця справа досить широко обговорена в нашій пресі.

На цьому скінчимо, бо дальше йдуть статті про З.Н.П. Хто памятає ситуацію школи в Галичині перед війною, той після прочитання тієї критики мусить згодитися, що передвоєнна австрійсько-галицька школа, була краща, а вчительство в свому положенні тепер акуратно дійшло до найпоганішого передвоєнного стану.

КАЯТТЯ ЗА ВСІ ГРІХИ. ЗА ВИЇМКОМ — ПРОТИУКРАЇНСЬКОГО ГРІХА!

Польська вчительська організація боронить-ся і кається: на 70-ти сторінках книжки розгортає всі свої заслуги, вичисляє всі свої досягнення, а там закликає всіх і вся — від провідниць садків, аж до професорів високих шкіл — вступайте в ряди нашої зреорганізованої, поширеної й розкаяної організації. Оце останнє мабуть головною метою згаданої книжки. Щож, щасти Боже! Тількиж **ловля українців не добре подумана.** Ви „відсунули передусім перешкоди національні“ певно тим, що радієте, бо „прихильники організації шкільництва на національних основах“, які творили „професійний рух, опертий на тій засаді“, не зможуть вже цього дальше робити, бо „всі ті спори і напрямки належать сьогодні до минувшини з огляду на остаточне перерішення тих проблем законом“. Так, ви, польські вчителі, були співтворцями того закону і тепер ви цією своєю щирою інтерпретацією того закону здерли навіть останню наївну полуду з очей, які хотілиб у тому законі вичитати щось для своєї „меншости“. А то не так ще давно українські вчителі були такі наївні, що переговорювали з польськими — про співпрацю міжорганізаційну! Сьогодні ВПУВ свідома того, що всі ті обмеження, на які польські вчителі тепер ремствують та за якими самі голосували, були спрямовані в першу чергу проти — українців.

Сьогодні польське організоване вчительство кається і завертає з дороги давніх гріхів, доконаних через нехтування учительських професійних інтересів. Але до одного гріха не тільки не признається, а ще й хвалиться ним і закривається при дальшій роботі: не вирікається свого націоналістичного шовінізму, своєї протиукраїнської роботи.

Я. Романенко.

Збирайте датки і дарові книжки для заспокоєння духових потреб наших заточенців і шліть на адресу Т-ва „Просвіта“ у Львові, Ринок 10.

З церковних справ.

КОНГРЕС „ПАКС РОМАНА“ У ПРАЗІ.

У Празі відбувся в перших днях вересня ц. р. XIV. міжнародний конгрес організації студентів католиків з усього світу „Пакс Романа“. Головна тема нарад конгресу: „Нова людина в новій добі“. Наради відбувались під патронатом чехословацького епископату й уряду ЧСР. У конгресі взяло участь 300 осіб із 22 держав (з Польщі 23) та понад 100 делегатів чеських і словацьких студентських товариств. З чеської преси довідуємося, що в конгресі брав участь і **Преосв. еп. Н. Будка зі Львова.** Напередодні отворення конгресу вирішено м. ін. справу прийняття федерації канадійських і закарпатських студентів. XIV. конгрес „Пакс Романа“ у Празі був найбільший з усіх дотеперішніх конгресів тої міжнародньої федерації.

СВІТОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРЕСВИТЕРІЯН У ПОДЄБРАДАХ.

Від 4. до 10. вересня ц. р. радила в купелевій місцевості Подєбради (ЧСР) світова конференція пресвитеріян (визнавців науки Кальвіна) при численній участи делегатів з ріжних держав Европи. Конференцію скликала евангелицька церква чеських братів, найсильніша протестантська організація в історичних краях Чехословаччини. Зі звіту, поміщеного у „Прагер Прессе“, довідуємося, що на другому засіданні конференція займалася передовсім східноевропейськими церковними проблемами. Найбільше цікавили присутніх делегатів, що прибули до Подєбрад у числі до 50 з 14 держав, **звідомлення про протестантський рух у Східній Галичині та на Волині,** що їх зложили: голова центрально-европейського комітету проф. д-р Келлер та перший суперінтендент української евангельсько-реформованої церкви в Галичині пастор Василь Кузів.

ГАЛИЧАНИ В ПОЧАЇВСЬКІЙ ЛАВРІ.

Львівський „Русскій Голос“ повідомляє, що під цю пору перебувають у Почаївській Лаврі на студіях, готовлячись до православної місійної роботи в Галичині, отсі галичани: єромонах Вассіян, інж. Юрій Чертежинський і Стефан Кушнінський, оба питомці богословського факультету з одного року та Григорій Кущ, Мих. Шафран (земко) і Мик. Сивуляк. — Галичанином є і теперішній ігумен Почаївської Лаври архимандрит Пантелеймон, уроженець села Липівці, пов. Перемишляни.

ЩО ДЛЯ МОСКВОФІЛІВ Є „ВЕЛИКОЮ ПОДІЄЮ“.

В Мукачеві на Закарпатті перейшло в останньому часі знову „торжественно“ на „русское православіе“ 25 студентів та вчителів, з чого москвофільська преса робить велику подію, заповідаючи вже наперед перехід на православіє цілого гурту учеників мукачівської державної гімназії.

ПРАВОСЛАВІЄ В СССР.

В останнім часі російська еміграційна преса присвячує більше уваги новій большевицькій політиці супроти православної церкви. Ця преса повідомляє, що в Москві відбудеться в 1936 р. Всеросійський Православний Собор, на якім виберуть всеросійського патріярха. „Возрожденіе“, орган російських монархістів, підкреслює, що вістки про скликання Собору і відновлення патріярхату у Москві походять з достовірних джерел. Проте „Возрожденіе“ перестерігає своїх читачів перед тим „жестом“ большевицької влади, яка таким чином хоче перетягнути на свій бік частину вірних російської еміграції.

Одночасно орган Мілюкова „Последнія Новости“, які прихильно ставляться тепер до большевицького уряду, алярмують своїх читачів, що російський митрополит на еміграції Антін Храповицький видав відозву до епископів на еміграції у справі скликання в 1936 р. еміграційного Собору. В цьому Соборі візьме участь „духовенство і вірні“ і постанови цього Собору обовязуватимуть усе російське православія. „Последнія Новости“ ведуть енергійну пропаганду проти еміграційного Собору, як „неканонічного“, який не має такого прецеденсу в історії. „Без рідної землі і рідного народу — пише орган Мілюкова — не може бути Собору російської церкви“.

Нема двох думок, що большевицький уряд хапається нині всіх засобів, отже й історично випробованого впливу через церкву, щоб тільки врятувати цілість загроженої тепер совітської імперії. Новий всеросійський патріярх має бути не тільки головним стовпом „єдіно-неділімства“ в середині СССР, але в першу чергу морально-політичним магнесом для духовенства й вірних тієї частини „російської церкви“, яка залишилась поза кордонами СССР і яка до нинішнього дня зберігає „російський дух“.

Безсумнівною прикметою московського православія є його тісна історична єдність з московською державністю та історичне підчинення цій державности. Московська держава завжди, чи то в XV. чи теж у XX. стол., з питомим собі цинізмом уживала релігії як політично-адміністраційного знаряддя. Православна церква в Росії була завжди „російською“ церквою і мячем у руках департаменту відповідного міністерства. Так було колись — те саме обсервуємо й нині

Обережна промова
абісинського представника.
ДАЛЬШИЙ ХІД ЗБОРІВ ЛІГИ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА, 12. 9. ПАТ. На пополудневім засіданні Ліги Націй перший говорив абісинський делегат Текле Гаваріяте. Він ствердив, що Абісінія дуже радо розважить пропозиції Ліги Націй, що мають на меті піднести господарський, фінансовий і політичний рівень Абісинії, але така акція мусить бути безкорисна і збірна. Абісинія є християнською державою зі старими традиціями та хоче жити в приязни з усіми народами світу. Абісинія шанує всі народи, зокрема ті, що заявились нині її ворогами, признає їх велику вартісну ролю у створюванні старинної і сучасної цивілізації. Водночас Абісинія вірить у Лігу Націй, як організацію поступу, що поклала кінець війнам. Булоб негідним сучасної цивілізації та істнуючого від 35 століть етіопського цісарства, якби Абісинію віддали тепер під чужу кураторію і якби вона мала втратити право бути учасницею в поступі і цивілізації.

Щодо протиабісинських обвинувачень, то Абісинія домагається, щоб негайно вислали на її територію міжнародню анкетну комісію, яка провірилаб, чи закиди проти Абісинії слушні. Така комісія далаб Абісинії першу надію, що виявиться обективна правда. Гаваріяте заявив, що абісинський цісар радо прийме кожний розумний проект, що візьме під увагу вимоги сучасної цивілізації та обосновані інтереси всіх народів.

Потім представник Норвегії Кот пригадав на вступі своєї промови, що Норвегія 12 літ тому мала поважні застереження щодо прийняття Абісинії до Ліги Націй, але Норвегія вважає війну за варварство й тому противитиметься їй з цілою рішучістю. Якби спалахнула війна, члени Ліги мусілиб витягнути висновки, що є передбачені договором Ліги і що про них говорив брітійський делегат сер Самуель Гор. Колиб Ліга Націй не зуміла запобігти війні й виконати завдання поставлені їй договором, мусілаб обмежити свою діяльність.

Останній говорив австрійський міністер закордонних справ Бергер-Вальденег, що представив вислід господарської співпраці Австрії з Лігою Націй.

Відступ абісинських військ.

АДІС АБЕБА, 12. 9. ПАТ. З прикордонних смуг Еритреї військова влада Абісинії наказала відступити 18 тисячам війська, щоб не дійшло до можливих боїв.

Поправа збіжевої конюнктури у Польщі?

ВАГАННЯ ЦІН НА ЗБІЖЕ НА СВІТОВИХ РИНКАХ.

На великих збіжевих ринках ціни на збіжа ще не устійнені, бо покищо невідомо, яку кількість збіжа кинуть поодинокі держави продуценти на ринки. Тому ціни в поодиноких державах вагаються під великим впливом місцевих умовин

УРОЖАЙ ПШЕНИЦІ В АМЕРИЦІ.

На північно-американських ринках під впливом більшого урожаю у Злучених Державах і давніших запасів у Канаді ціни на збіжа постійно вагаються з легкою зниживовою тенденцією. Зате сильно підскочили ціни на збіжа на найбільшім ринку світа у Буенос-Айрес мабуть під впливом погіршених цьогорічних засівів і поганих виглядів на майбутній урожай. Аргентинська пшениця, яка в кількох останніх роках непереможно впливала на обнижку цін на европейських ринках, появляється тепер на тих ринках у доволі обмеженій кількости. Довіз збіжа з заморських держав до Европи не переходить 60 відсотків минулорічного довозу.

І ось тому ціна пшениці на найбільшім вільнім ринку у Ротердамі звишкує. Минулого тижня за 100 кг. пшениці платили по 4.17½ голяндського фльорена себто 14.96 зол. Цю звишку вияснюють зменшеними довозами аргентинської пшениці і гіршим — ніж передбачували раніше — урожаєм у багатьох европейських державах.

ІТАЛІЙСЬКО-АБІСИНСЬКИЙ КОНФЛІКТ І ЦІНИ ЗБІЖА

У першу чергу на вагання цін збіжа впливає італійсько-абісинський конфлікт і ті можливі ускладнення ,які потягне за собою цей конфлікт.

Італійський уряд заборонив взагалі вивозити збіжа з Італії і крім того нишком скуповує збіжа закордоном. Тому то збіжеві купці-експортери сподіються випродати свої закупи по добрій ціні і припинили масову доставу збіжа на ринки. З тієї причини ціни на збіжа вагаються.

На обнижку цін не вплинули запевнення большевицького уряду, що цього року в СССР був великий урожай на пшеницю. Европейські біржі не зареагували на цю вістку тому, що подібні комунікати складав большевицький уряд і минулими роками. Зрештою якби навіть ця вістка була правдива, то надвижку збіжа слід перевезти до портів. Це нелегка справа, бо залізничий транспорт у СССР в препоганому стані. Найкращим доказом руїни залізничого транспорту в СССР є безліч залізничих катастроф, яких пересічне число доходить до 30 денно. І тому перед трьома роками на стаціях згнило 2 і пів міліона тон збіжа, яке зісипане на вузлових стаціях лежало на дощі місяцями під голим небом. Саме тоді гинули люди з голоду міліонами на Совітській Україні. Тому-то европейські купці сподіються, що збіжа з СССР не відограє більшої ролі

ОБНИЖКА ЦІН НА ЗБІЖЕ У ПОЛЬЩІ.

Ціни на збіжа в Польщі теж вагаються. Ціни на жито і пшеницю вдержуються покищо на одеім рівні від минулого тижня. Зате звишкує овес мабуть тому, що військо скуповує його більшу кількість. Ціни ячменю вдержуються від кількох тижнів на однім рівені. До підвишки ціни на ячмінь мабуть не дійде, бо в багатьох краях, головно в Югославії, цьогорічний урожай ячменю майже рекордовий.

ЩО БУДЕ ДАЛІ?

Невеселі думки насуваються у звязку з теперішними цінами на жито і пшеницю. Дві біржі у Варшаві і Познані нотують від кількох днів ціну на жито по 12 зол. за сотнар. Ясно, що селянин не дістава навіть по 9 зол. Щоб збіжева продукція селянам оплачувалась ціни на жито і пшеницю мусіли6 підскочити бодай на 100 відсотків. Це в теперішніх умовинах майже неможливе. До того не беремо під увагу припинення екзекуцій до 15. жовтня ц. р. за податки і вслід за тим зменшеної подажі збіжа по жнивах. Проте ця розмірно мала подажа збіжа не вплинула на підвишку ціни. Щож тоді говорити про підвишку цін на збіжа, як дійде до великої або масової подажі збіжа, щоб вплатити податки і чергові сплати довгів, які припадають на 1. жовтня ц. р. Відповідь сама насувається. Ясно, що про виплатність збіжевої господарки навіть не треба й говорити.

Для орієнтації не завадить навести пересічні ціни в золотих за рільні продукти в 1928 і 1932—34 р., які подає „Мали Рочнік Статистични" за 1935 р. І так:

	1928	1932	1933	1934
пшениця	50,67.—	24,65.—	25,29.—	17,83.—
жито	41,61.—	20,14.—	15,68.—	13,40.—
ячмінь на кашу	38,96.—	17,77.—	13,71.—	12,90.—
овес	38,45.—	17,76.—	12,33.—	11,75.—
гречка	41,24.—	18,25.—	15,10.—	15,40.—
горох	52,08.—	22,04.—	19,19.—	19,15.—
картопля до їди	9,69.—	4,21.—	3,71.—	3,54.—
фабр. картопля	7,58.—	3,35.—	2,96.—	2,84.—
безроги ж. вага	1,92.—	0,84.—	0,87.—	0,68.—
яйця	1,58.—	0,76.—	0,66.—	0,55.—
молоко	0,31.—	0,19.—	0,16.—	0,15.—
роб. кінь	409,00.—	147,00.—	144,00.—	162.00.—
мол. корова	456,00.—	133,00.—	142,00.—	155,00.—

КІЛЬКО ХЛІБОРОБ ПЛАТИВ ЗА ПРОМИСЛОВІ ВИРОБИ?

В тім самім „Річнику" находимо теж дуже цікаві обчислення, а саме, кілько приходилось платити хліборобові за промислові товари — беручи під увагу катастрофальну обнижку цін:

	1914 р.	1927/28	1928/29	1932/33	1933/34
в кільограмах жита:					
за плуг	134	100	130	237	276
за суперфосфат 10 кг.	35	20	26	40	51
горнець емал., 10 шт.	61	51	64	158	182
нитки ч. 50, 10 шп.	17	20	25	41	49
цукор 10 кг.	46	36	47	90	111
сіль 10 кг.	6	8	10	22	28
вугілля 100 кг.	23	15	23	43	49
нафта 10 л.	13	13	18	35	42
в кільограмах безроги живої ваги:					
за плуг	23.0	20.8	22.1	45.8	45.6
за суперфосфат 10 кг.	6.1	4.2	4.5	7.9	8.5
горнець ем. 10 шт.	10.5	10.6	10.9	30.6	30.0
нитки ч. 50, 10 шп.	2.9	4.2	4.3	8.1	8.1
цукор 10 кг.	7,8	7.4	7.9	17.4	18.4
сіль 10 кг.	1.0	1,7	1,7	4.2	4.6
вугілля 100 кг.	3.9	3.1	3.9	8.2	8.0
нафта 10 л.	2.2	2.6	3.1	6.8	7.0

Наведені числа відзеркалюють найкраще страшне положення нашого села, яке при щораз нижчих цінах на хліборобські продукти мусить платити вищі ціни за промислові вироби.

САМБІР і СЯНІК.

ЯК ОБІ СТОРОНИ ДОДЕРЖАЛИ ВИБОРЧОГО КОМПРОМІСУ.

Теперішні вибори до сойму, як відомо, відбувались під знаком виборчого компромісу. Тому цікаво, як точно додержали цього компромісу обидві сторони, українська та польська. Відповідь на це дасть нам аналіза оголошених чисел важних голосів, що їх дістали поодинокі кандидати.

Всього у 15 галицьких округах, що їх обіймав виборчий компроміс, віддано 2,462 846 голосів. Значить, голосувало 1,231.423 виборців. Припустім, що в цьому числі було 40% поляків та 60% українців. Це обережна гіпотеза, бож у Сх. Галичині поляки становлять не більше 30 відс. населення. Отже польських виборців було 492.568 осіб. Вони мали 975.056 голосів (на двох кандидатів). З того очевидно перший свій голос, себто 492.568 голосів, польські виборці віддали на 1-го **польського** кандидата Щож до другого голосу польських виборців, то 287.746 голосів упало на інших, крім першого, польських кандидатів, що фігурували на листах. І тільки 204.804 голосів польських виборців упало на чолових українських кандидатів. Іншими словами: **51% польських виборців не голосувало на українських кандидатів** і тільки 49% поляків додержали компромісу! В дійсности було значно гірше.

А як було по українському боці?

Українських виборців було 738.852, що диспонували 1,477.704 голосами. Свій перший голос — отже 738.852 голосів — вони дали на чолових українських кандидатів. З другоїж половини своїх голосів українські виборці віддали на інших українських кандидатів лише 68.814 голосів, а 670.038 голосів віддали на чолових польських кандидатів. Іншими словами: **90,7 відс. українських виборців дотримало компромісу та голосувало на польських чолових кандидатів,** і тільки 9,3 відс. компроміс зломило.

Що ці загальні обчислення вірні, доказує вислід виборів нпр. в **окрузі ч. 76 (Самбір).** Припадок хотів, що в цій окрузі на листі кандидатів був лиш 1 український кандидат п. Г. Тершаковець. Всі 3 інші кандидати були поляки. Ясно, що українські виборці свій перший голос всі віддали на п. Тершаківця. Він дістав 45.542 голосів. А що сталося з другим голосом українців? Вони віддали його, згідно з компромісом, на чолового польського кандидата. Тому п. Екерт дістав 45.378 голосів, себто стільки само, скільки і п. Тершаковець. Ріжниця мінімальна — 164 голоси; при тому вона нічого не змінює, бож усе одно ті 164 голоси впали на 2-го польського, а не українського кандидата. Ніде в цілій Польщі не було такої рівности голосів у 1-го та 2-го кандидата! А сталося це не тільки завдяки надзвичайній точності українців у додержанні виборчого компромісу, але й тому ще, що **поляки голосували на інших двох своїх кандидатів:** на Пульнаровича, що дістав 25.612 голосів і Шеренковського, що дістав 12.439 голосів. Таким чином ясно, що в тій окрузі просто **ані один польський голос не впав на українського кандидата!!** Цікаво також, що польські та евентуально жидівські голоси становили у тій окрузі 45 відс. голосуючих. В окрузі Самбір, що складається з повітів: Самбір, Турка і Добромиль, поляків, як відомо, є трохи більше, ніж пересічно в інших сх.-галицьких округах, та з другого боку в гірській околиці через дощ у дні виборів, як також через теренові трудноші, важко було осягнути велику фреквенцію українського населення. Тому, коли у тій окрузі польські голоси давали 45 відс., то наш засадничий здогад, що в цілій Галичині голосувало найбільше 40 відс. поляків і найменше 60 відс. українців, є цілковито вірний.

Другим, і то яскравим доказом правильности гези, що саме **польські виборці масово не дотримали компромісу,** є вибори в окрузі **Сянік.** Цікавий, хоч абсолютно незрозумілий цифровий вислід голосування у тій окрузі. Там дістали: Осгафін 54.432. Соловій 13.339. Моравський 40.981

Масові арештування священиків у СССР.

(КАП). Большевики арештували на Сибірі двох католицьких священиків: о. Єроніма Серпето й о. Адольфа Кривіцького. На Соловецьких островах перебуває тепер 23-ох католицьких священиків.

—o—

Перед зміною грецького уряду.

ПАРИЖ, 12. 9. ПАТ. Авас повідомляє з Атен: Пос. Панайотакосові амцутували лікарі руку. Його ранили в понеділок у парляменті підчас оборони свого брата ґен. Панайотакоса. Предсідник парляменту Вовікіс домагається суду над справниками кривавих заворушень. Тепер справу розглядає військовий суд. Преса здогадується, що недалекі зміни в уряді виявлять монархістичне обличчя. Здогадуються, що ґен. Кондиліс уступить з приводу інциденту з ґен. Панайотакосом.

Дальші транспорти італійських військ.

МІЛЯНО, 12. 9. ПАТ. На кораблі „Океанія" відплило до східньої Африки 3.600 вояків, які належать до дивізії „Косерія". На кораблі „Конте Верде" відплило з Венеції до Африки понад 100 робітників

і Райхель 2.702 голосів. Отже всього віддано 111.454 голосів; значить, виборців було 55.727. У тій окрузі був лиш 1 український кандидат, п. Соловій. Тому слід природно припускати, що чейже український виборець віддав бодай один свій голос і то на п. Соловія, одинокого українського кандидата, тим більше, що п. Соловій стояв на 2-му місці та мав начеб марку урядового кандидата. Через те 13.339 голосів, що впали на п. Соловія, треба уважати за таке число, що рівночасно означає кількість всіх українських виборців, що у тій окрузі голосували. У такому разі польських виборців було би 42.398. Отже у сяніцькій окрузі начеб голосувало 42.398 поляків і лише 13.339 українців. Така є мова оголошених цифр. А вона щонайменше дивна. Адже ця округа найбільше подобає на округи Полісся, що в цих виборах дали, як ось у Кобрині, 100 відс. голосуючих. Зрештою, і підчас виборів 1930 р. в окрузі Сянік найбільше зі всіх галицьких округ упало голосів на ББ. Польська преса писала ще тоді, що в деяких селах Сяніччини ...ю голосували на 1-ку під звуки селянських оркестр. І нагло така **радикальна зміна**: серед українських виборців тієї округи тріюмфує так сильно виборчий бойкот... Не рятує положення ...ший здогад, що українські виборці тієї округи, незадоволені кандидатурою п. Соловія, воліли голосувати **замісць на нього на п. Моравського**, поляка-дідича. Адже ще недавно повіт Ліско був навіть ареною крівавих та масових заворушень, що виникли лише на чутку про привернення панщини. Чейже не українські дідичі — бо деж вони є? — мали завести цю панщину! І нагло така любов до польських дідичів, що одного з них воліють від одинокого українського кандидата!

Цікаве також **порівнання чисел.** Коли припустити, що 13.339 українців віддали свій 2-ий голос згідно з компромісом на чолового польського кандидата п. Остафіна, то вийде, що на нього голосувало ще 41.093 польських виборців. Та майже таке саме число голосів, бо 40.981, дістав і п. Моравський, другий польський кандидат.

Здається, назавжди лишиться загадковою історія виборів в окрузі Сянік-Ліско-Коросно. У кожному разі буде вона яскраво свідчити про те, що польська сторона далеко не додержала компромісу так точно, як сторона українська.

Шож до українців, то символічною для голосування українських виборців є округа Самбір-Турка-Добромиль, де українці, як один, точно віддали всі свої голоси на перших 2-х кандидатів.

Така вимова виборчих цифр.

Очевидно, наші обчислення не можуть мати математичної точности, бож вибори є тайні, а друге, не є оголошені висліди виборів по окремих обводах та списки тих виборців, що віддали свої голоси. Проте образ недільних виборів у головних рисах є з цього погляду вірний та... прикрий

Вісти з Рідної Школи.

МАРІЯ СОКІЛ СПІВАЄ НА ДОХІД РІДНОЇ ШКОЛИ.

Користаючи з короткого ще побуту у краю нашої знаменитої співачки, п. Марії **Сокіл**, удалося Рідній Школі приєднати п. Сокіл для низки концертів — з Антоном Рудницьким при фортепіяні — у провінціональних містах з доходом для Рідної Школи. Найближчі концерти відбудуться: у вересні 1935: Самбір 13-го, Бережани 15-го, Підгайці 16-го, Золочів 19-го, Снятин 21-го, Бучач 24-го, Чортків 25-го; у жовтні: Перемишль 2-го, Ярослав 3-го, Радехів 6-го.

З огляду на те, що Марія Сокіл вже 10. жовтня ц. р. знову починає свої оперові виступи й концерти за кордоном, буде це одинока нагода почути цю нашу славнозвісну артистку-співачку в її пребагатому репертуарі, зложеному з українських і чужих концертових творів та оперових арій і одночасно причинитись оплатою вступу до розвитку такої важливої культурно-громадської установи, якою є Рідна Школа.

Передбачені ще концерти по містах: Броди, Надірна, Рава Руська, Сокаль, Ходорів, Угнів; Яворів, Коломия, Станиславів, але їх речинці будуть означені щойно по повороті п. М. Сокіл, десь у листопаді 1935

ПО ЗАКІНЧЕННІ КОНЦЕРТІВ ЛЬВІВСЬКИХ УКРАЇНСЬКИХ БОГОСЛОВІВ.

Концертом у Станиславові дня 27 серпня закінчив хор українських студентів (членів Рідної Школи) львівської Духовної Академії свою мистецьку обїздку по Галичині, уладжуючи за три тижні 21 концертів у честь Маркіяна Шашкевича і придбавши цим способом для Рідної Школи **2.080 зол. чистого доходу.**

Почуваємось до милого обовязку зложити в імені нашого Товариства щиру подяку Всесвітлішому О. Мітратові і Ректорові, Д-рові Йосифові Сліпому, за ласкавий дозвіл питомцям на виїзд; ВП. Учасникам хору за їхній жертвенний труд і посвяту; Хв. Старшинам Кружків „Р. Ш.“ за солідну підготову концертів на місцях; Хв. Українським Установам за повну підтримку, зокрема за безплатне відступлення концертових саль та всім тим Вп. Громадянам, що приняттям хористів і своєю приявністю на концертах причинились до поважного матеріяльного висліду цієї мистецької імпрези.

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ:
Іван Галущинський, голова. **Д-р Мирон Коновалець**, секретар.

Відгуки промови мін. Гора.

ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА НЕВДОВОЛЕНА.

ПАРИЖ, 12. 9. ПАТ. Авас повідомляє з Риму: Промова сер Самуеля Гора викликала зле враження в Римі. Щоденники подали покищо тільки зміст промови без коментарів, з вимовними наголовками.

„Джіорнале д' Італія“ в підзаголовку пише: В довгій і мрячній промові Гор знову підкреслює непримирне англійське становище.

„Ляворо Фашіста“ подав промову англійського міністра п. н. „Англія заслонюється женевським договором, покликується на солідарність інших країв, щоб використати договір Ліги Націй проти оправданих аспірацій Італії“.

„Трібуна“ пише: „Італія більш як будьколи обстоює при своїх змаганнях не зважаючи на інтриги й намагання В. Британії в Женеві застрашити Італію“

БРИТІЙСЬКА І ФРАНЦУСЬКА ПРЕСА ВДОВОЛЕНІ.

ПАРИЖ, 12. 9. ПАТ. Авас повідомляє з Льондону: Промову сер Самуеля Гора вважають у Льондоні за найбільш ясне представлення британського становища, якого могла дожидати публична опінія Англії і закордону.

ПАРИЖ, 12. 9. ПАТ. Французька преса вже вчора помістила в провінціональних виданнях коментарі до промови сер Самуеля Гора.

„Ажанс економік е фінансієр“ твердить, що ця промова є новою добою в історії Ліги Націй та організації мира. Заява Англії стверджує привязання В. Британії до договору Ліги. Є вона категоричним потвердженням політики, яку віддавна голосила Франція. Промова Гора може тільки звекшити примирні зусилля міністра Ляваля.

Понад 100 револьверових стрілів у парляменті.

Один посол убитий, два тяжко ранені.

ПАРИЖ, 12. 9. ПАТ. Авас повідомляє з Мексику: Парляментарна дискусія над зміною правильника нарад перемінилась у загальну кріваву бійку. Впало понад 100 револьверових стрілів, один посол убитий, двох тяжко ранених. У стрілянині взяла теж участь публика на галерії. Поліція окружила будинок парляменту. В місті велике схвилювання.

ГАЛАКТІОН ЧІПКА.

На ласці хвиль.

Хто вибирається в подорож кораблем, мусить заздалегідь розпитати більш досвідчених, що робити, коли чоловік сяде врешті на нього. Вийдеш на поклад і не знаєш: представлятися старшині, що стоїть біля входу, йти шукати каюти, чи оставатися на покладі. Так само не знаєш, що тобі вільно, де можеш зайти, чи дозволено закурити...

Я довідувався точно, що маю в першій хвилі робити і тому поводився як старий морський бувалець, що не тільки їздив човном по ріці в Перемишлі, чи по саджавці свого вуйка на вакаціях, але й по ріжних озерах, морях та океанах. Себто: певним кроком рушив до перших дверей (можна трохи хитатися як качка — це хід старих моряків!) і певним голосом запитав першого стрічного моряка куди до кабіни 713. Маю враження, що зробив відразу добре враження, бо те, що я довго блукав по ріжних закамарках, що ще з десять разів питав за дорогу до каюти, а з пять разів в каюти, що до кінця подорожі не знав тієї дороги добре — про те, як кажу, ніхто не знав і досі не знає. Люди, що не інформувались про поведінку при вступі на корабель — попадали в колізію, що робити.

Вточується якийсь грубий панок, в „пумпзах“ і зелених панчохах, хвилину стоїть нерішучо при містку, а потім підходить до старшини:

— Мам зайцит...

Старшина радо всміхається і нерадо приймає широку лапу гречкосія (тим кораблем їде господарська протулька).

Якась старша пані з місця атакує стеварда:

— Прошу мені приготовити добрий лежак.

— То щойно, як виїдемо на море. Котра кабіна пані?

І показує дорогу.

За пів години корабель уже гуде як вулий. Подорожні шведяються по всім усюдам і пхають ніс, де можуть. Ясна річ, перед веде в тім найбільш цікавий, найбільш жадний безплатної науки народ — жиди. Вони на кораблі в більшости, познайомились між собою або ще в залізниці, або вже на кораблі і — як одна родина. Аж заздрість бере. Те, до чого нашому братові треба пів дня, полякові два, а англійцеві рік — жид зробить за десять хвилин.

Я ще на суші не любив фотографів, але на морю зненавидів їх на смерть. Ходить вам така біда з пуделком на грудях і все хоче фотографувати. Станете собі при якійсь лодці, чи помпі, задивитесь на рух у пристані чи на гру хвиль, а вам над вухом:

— Пан вибачи..

І відганяє тебе з доброго місця, бо його панна, жінка чи знайома вирішила, що це місце найкраще надається для неї до фотографії.

Очевидно, потім вона ще якийсь час залишається з фотографом на твоїм місці, а ти йдеш шукати нового, щоби за хвилину знов тебе звідтам вигнали.

Зате дуже приємний на кораблі народ — це бриджісти. Вони тільки розпакувались, а вже засіли до карт у барах та палярнях і нікому (крім себе!) не докучали. Не обходила їх ні машинерія корабля, ні рух у пристані, ні гра хвиль, ні ненаситні меви — головна річ „партія“, „робер“ і тим подібні „воронки“. Думаю, що корабельна обслуга, а то й капітан корабля дав би на акафист, щоби мати за пасажирів самих бриджістів. Не булоб тих тисячних запитів і тої лави з фотографічними апаратами, що десь так тамували їм віддих і рухи.

Третій гудок сирени. Все, що заплатило за їзду — виллягло на поклад. Музика грає державний гимн. Якор іде в гору. Гольовник зачіпився линвою за „Костюшка“ і тягне його з пристані.

Їдемо. Ось уже й виїздова брама Ґдині. Ліворуч від нас гельська коса, перед нами і праворуч безмежа вод. Вітер легко морщить чоло моря, корабель похитується як нетерпеливий лебідь. Але послушно пливе за гольовником.

А за кораблем, горою, стая мев. Покрикують, немов підбадьорюють, раз переганяють нас, то лишаються позаду, підлітають, то стрімголов опадають на воду.

Гольовник відчепили і корабель заграв своїми машинами. Зашуміла, заварилася під ним

Чому перепав В. Соловій у сяніцькій окрузі.

З Сяніччини пишуть нам:

Як читачам „Діла" вже відомо, в сяніцькій окрузі перепав наш кандидат на посла п. Володимир Соловій зі Середнього Великого, ліського повіту. Перепав головно тому, що польське громадянство не дотримало компромісу і голосувало виключно на першого і третього кандидата, обох поляків. Польські кандидати на послів, головно третій, Йосиф Моравський, дідич з Небещан сяніцького повіту, агітували на вічах у присутності самого старости, щоб виборці голосували виключно на польських кандидатів, себто на Остафіла і на нього. Таку саму акцію між учительством розвів шкільний інспектор зі Сянока п. Шемельовський і голова організації інвалідів зі Сянока п. Робак. Навіть поліція по наших селах (у Сторожах під Сяноком) розбивалася, щоб наші селяни голосували на третього кандидата Моравського, замість на Соловія. У Буківську й околиці обводові виборчі комісії не допускали мужів довіря п. Соловія. До того домівки обводових виборчих комісій були так штудерно викроєні, що нашим виборцям приходилось мандрувати найменше по 5—7 км. від одного села до другого, щоб виконати свій обовязок.

Треба теж знати, що села в тій окрузі порозкидані по горах і деякі з них тягнуться навіть 10—13 км. (нпр. село Іздебки). Зимний дощ, який падав у неділю 8. вересня ц. р. майже цілий день, примусове перепливання тратвами рік, річок і потоків (нпр. з Дубрівки Руської звід самого Сянока до села Межибродя, яке віддалене від Дубрівки кілька кільометрів), вплинули теж на меншу виборчу фреквенцію нашого населення.

Правда, В. Соловій може він за слабу передвиборчу акцію, але якщо зважити широко розкинені три гірські повіти, себто за великий простір і короткий час на передвиборчу роботу, то годі дивуватися цьому. В кожному разі п. Соловій був у весь час в обїзді передвиборчого терену і зробив цілу низку віч та зборів. Певне також одно: українське населення, яке в сяніцькій виб. окрузі творить більшість, голосувало масово на двох перших кандидатів — згідно з інструкціями свого проводу.

Окрему згадку треба присвятити жидам, бодай сяніцьким. Ці останні на передвиборчих сходинах, які відбулися в суботу 7. вересня ц. р. вечором у салі „Яд Харузім", ухвалили не голосувати на п. В. Соловія, бо він, мовляв, „петлюрівець", а „петлюрівці", нібито, робили жидівські погроми... Це становище сяніцьких жидів повинно наше громадянство собі запамятати і витягнути з нього відповідні висновки.

Наради президента з колишніми міністрами.

До Варшави приїхав колишній міністер промислу і торговлі Квятковський. Одночасно у Варшаві перебуває колишній премієр проф. Бартель. Побут обох міністрів, приятелів президента Мосціцького, вяжуть з теперішнім політичним положенням і сподіваною зміною уряду. Прем. Славек склав президентові звіт з ходу виборів і говорив про настрої населення.

Політичні кола здогадуються, що при кінці найближчого тижня президент підпише іменування 32 сенаторів. Сенаторами з призначення вийде двох польських єпископів, православний митрополит Діонізій, рабін проф. Шор, суперінтендент пастор Бурше, професор академії мистецтв Костанецький, кілька професорів університетів, кол. міністер Клярнер, голова союзу промислово-торговельних палат Янович, колишні премієри: Пристор та Єнджеєвич, проф. Козловський вийде з львівського воєвідства, нім. сен. Гасбах і жид проф. Дікштайн. Проф. Бартель і кол. маршал сойму Світальський вагаються, чи приняти іменування.

ВИСИЛКА ТРЬОХ БАТАЛІОНІВ ПІХОТИ НА МАЛЬТУ.

ЛЬОНДОН, 12. 9. ПАТ. Міністерство війни повідомляє, що з приводу напруженого міжнародного положення на острів Мальту вислав британський уряд три батальони піхоти. Залогу на Мальті зменшили в 1929 р., висилаючи військо до Палестини.

320 БРИТІЙСЬКИХ ЛІТАКІВ В ЄГИПТІ.

КАЇРО, 12. 9. ПАТ. В Єгипті В. Британія зібрала тепер 320 військових літаків.

—o—

ІТАЛІЙСЬКЕ ВІЙСЬКО НА КОРДОНАХ ЄГИПТУ.

КАЇРО, 12. 9. ПАТ. На засіданні кабінету відчитали звідомлення міністрів закордонних справ і війни про збільшення італійського війська на кордонах Єгипту. Італія виясняє, що війська не концентрують, щоб довести до зачіпки. Італія хоче тільки забезпечитись перед повстанням племени Сенусі.

АБІСИНІЯ НЕ ПІДЕ НА НІЯКІ УСТУПКИ.

БЕРЛІН, 12. 9. ПАТ. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє з Адіс Абеби, що промова мін. Гора викликала велике враження в тамошніх політичних колах. Промову оголосили у надзвичайних виданнях у говорі Амгар. Неґус сподіється, що В. Британія зможе ударемнити вибух війни. Промова мін. Гора підбадьорила так Абісинію, що тепер не піде вона на ніякі більші уступки від дотеперішніх пропозицій.

—o—

ЄГИПЕТ МОЖЕ ЗАМКНУТИ СУЕЗЬКИЙ КАНАЛ.

ПАРИЖ 12. 9. ПАТ. Авас повідомляє з Каїро: Балані Паша, якому доручили розглянути справу, чи можливо замкнути Суеський канал на основі договорів заявив, що Єгипет не обовязує пакт Ліґи Націй, бо не є членом Ліґи Націй. Одначе Єгипет підписав пакт Кельоґа. Єгипетські правничі кола мотивували би замкнення Суеського каналу тим, що війна є поза законом.

вода, а довга смуга білої піни позначила його пройдений шлях.

Ми вийшли на море.

З тієї хвилини, повних 26 годин будемо на його ласці і неласці, на його відвічних правах і звичаях. Нашою владою капітан, а сувереном зеленоокий цар, що ось перед нами морщить задумане чоло: побавитись отою мізерною лушпинкою, а може й ударити нею об скелю, чи дивитись байдуже, як вона собі стрибає з хвилі на хвилю.

Нема більш відважних моряків як новики морської плавби... на початку подорожі. А з новиків у першу чергу фотографи. Як тільки переконалися, що корабель не тече, ні хвиля не вхлюпується до середини — чудес хоробрости доказували. Залазили всюди де могли і ще й інших заохочували. Дивився на них, з потурливим усміхом капітан, примикав очі зеленоокий цар. Але, коли капітан до кінця не вийшов з рівноваги, цареві вкінці надокучило. Пустив одну, другу, тисячну хвилю, захитав кораблем і — героїв моря стало менше. Щоправда, не вимелю їх зовсім, але пригасив їхню енерґію. Зате розбудив енерґію корабельної служби, що мусіла замітати за героями.

Українці, хоч я їх у першім фейлетоні і зачислив до вмертих сухопутників, назагал трималися добре. Десь-хтось поблід, десь-комусь крутилася трохи голова, десь-хтось зник на часок, але в цілости як група видержали перший іспит зовсім добре.

Найліпше держалася Коломия, потім Броди, слабше Зборів, найслабше... нехай про це мовчить історія, бо образиться „Маслосоюз", „Ревізійний Союз" і наддніпрянська еміґрація.

Вже дві години ідемо повним морем, а меви нас не покидають. Видно голодні і сподіваються щось дістати з корабля.

О! Любі товариші морських подорожей! Заждіть ще годину, бо ми самі нічого не їли. Ось уже третя доходить, а до їдальні не можна дотиснутись. Видно й інші числили так як ми на швидке їдло і не підгодовувались у Ґдині. А варто було. Не ходив би чоловік попід двері їдальні і не зорив уважно, чи нема де вільного крісла, щоб сісти і врешті зїсти щонебудь.

Думаю, що управі корабля виплатилось би роздати так на покладі якусь перекуску, щоб люди заспокоїли голод. Не сторощилиб потім і половини того, що сторощили .

Сонце сідає на зелений, схвильований кружок. Проміні танцюють на хвилях як величезні золоті риби. За кораблем, як за добрим плугом, кладеться широка біла скиба. Зі сходу віє вітер, черствий і беззапашний. Горою десь-десь хмарка. Корабель легко підтанцьовує, як застояний кінь, що врешті вийшов з села на чисте поле.

Долом гудуть машини, горою лопотять хоруговки. Довкола нас води і води, а перед нами, за тисячними валами хвиль — Швеція, країна вікінґів.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ

— До Шанґаю приїхала абісинська місія під проводом директора абісинської військової академії Даба Б透. З Шанґаю місія їде до Токіо. Беру заявив, що абісинський уряд наміряє установити посольство в Токіо.

— Економічний дорадник британського уряду Ляйс Рос відвідав японського міністра скарбу та ґубернатора японського банку Фукаі. Цісар прийме Ляйт Роса 17. ц. м.

— З Мадриду повідомляють, що Еспанії загрожує кабінетова кріза з приводу ощадностевих декретів.

— Югославянський премієр і міністер закордонних справ Марінковіч тяжко занедужав. Лікарі вважають стан його здоровля критичним.

— Вчора уранці недалеко Мавнґану розбилася з причини густої мряки об скали моторівка „Рамона Ґарція". Чотири особи втопились, решту врятували.

— У фабриці роверів у Білєфельд прийшло до вибуху. 18 осіб легко ранених.

— Авас повідомляє з Букарешту, що продовжили там стан облоги на дальших 6 місяців.

— Обвинувачену у Бресті за шпіонажу Лінь Освальд засудили на 9 місяців вязниці. Двох старшин, що їх обвинувачували у недбальстві і співділанні зі засудженою звільнили.

—o—

НОВИНКИ

— **Ювил. свято філії „Просвіти" у Сколім.** Філія „Просвіти" у Сколім улаштовує в неділю 22. вересня ц. р. Ювилейне Свято з приводу свого 25-літнього існування. Свято розпічнеться Службою Божою в 9. год. у місцевій парохіяльній церкві. По богослуженні похід на площу „Дубрівка" (Демня), на якій відбудеться святочна академія при співучасти голови Т-ва „Просвіта" у Львові д-ра Івана Брика. По академії на цій самій площі в год. 14 фестин. Письменні привіти просимо слати на руки д-ра Степана Булака голови Філії — **Виділ Філії.**

— **Нову автоматичну централю у Львові** відчинять у другій половині вересня і від 1. жовтня обовязують нові телефонічні оплати, оперті на скількости розмов. А саме теперішній поділ абонентів на 3 категорії буде скасований, а на місце того абоненти мають вільний вибір двох тариф А або Б. В тарифі А постійна місячна оплата буде 15 зол., що дає право до 75 безплатних розмов місячно, а за розмови понад повище число буде оплата по 8 сот. за розмову. В тарифі Б постійна місячна оплата винесе 22 зол. що дасть право до 200 безплатних розмов місячно, а за кожну дальшу розмову по 7 сот. Такі оплати вже ввели віддавна в Кракові з тою ріжницею, що в Кракові тарифи Б не застосували і всі тамошні абоненти платять на підставі тарифи А. У справі вибору тарифи П.А.С.Т. розіслала до абонентів анкету з проханням відповісти до 14. вересня. На підставі нових обчислень випадає, що абонентам, які провадять менше ніж 165 розмов місячно, дешевше калькулюється зачислитись до тарифи А, а тим, що мають більше як 165 розмов місячно, буде ліпше вибрати тарифу Б.

— **Кого ще не переконують цифри?** 1 кг. мяса волового коштує зол. 1.40, 1 кг. мяса телячого коштує зол. 2.20, 1 кг. мяса вепрового коштує зол. 1.60, **1 кг. мяса з молодих курят коштує в Маслосоюзі зол. 1.65, 1 кг. мяса з молодих качок коштує в Маслосоюзі зол. 1.50.** Коли зважимо, що мясо домашньої птиці є легкостравне і смачніше, нема ніякого сумніву, що кожна досвідчена господиня буде від тепер купувати би ту птицю тільки в Маслосоюзі, яка все є добірної якости внаслідок вгодування молоком і мукою. Великий вибір птиці в крамниці М. С. при вул. Косцюшка 1 а. та безплатна достава до домів на замовлення в кожній крамниці М. С.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні держ. кляс. льотерії впали виграні на такі числа: 10.000 зол. на ч. 12817 59867. 5.000 зол. на ч. 18852 44282 161371 169569 178429. 2.000 зол. на ч. 3383 67706 73979 80145 90162 91585 93483 110224 129497 129874 130072 132594 136126 150956 154317 157667 161328 177935. 1.000 зол. на ч. 2992 9783 31120 31652 35486 36034 41437 42175 42689 47939 52298 52439 58814 59793 65324 67141 67244 68443 68450 71364 84220 85563 85733 92822 94264 108296 133334 142874 148293 149504 150092 156145 156839 157667 157608 157725 159349 175703 177935 179006 182582 182754 184081 184233.

— **Сніг.** В околицях Жабя, Космача й Буркута сніг покрив верхи гір. Рівночасно настала велика студінь. Тому що літники виїхали вже, закінчували автобусову лінію Коломия-Космач

— **Зловживання у львівській обезпечальні** викрила люстраційна комісія міністерства суспільної опіки. Стверджено, що суспільна обезпечальня висилала до Варшави неправдиві обчислення обезпечених, щоб удержати етат урядовців і субвенції для покриття недобору. Пересилані списки обезпечених за 1934 р. мали коло 10.000 осіб більше, ніж було поправді. Крім того стверджено випадок хабарництва. Один з урядовців брав гроші від сторін за счеркнення вкладкових залеглостей. Хабарника арештовано.

— **Зарубав шаблею жінку.** Перед військовим судом у Львові станув капраль 22 п. уланів із Бродів, Стан. Шот за те, що в часі Зелених Свят зарубав шаблею жінку. Зробив це із заздрости, довідавшись, що його жінка навязала любовні зносини з іншими мужчинами.

— **Фільварочна слуга графинею.** Недавно помер гр. Ян Козебродський, власник двох фільварків у чортківському повіті. На похорон приїхала його родина, щоби віддати йому останню прислугу та забезпечити його маєток, бо небіжчика вважали нежонатим. Яке було її здивування, коли сільська дівчина Варвара, що служила на фільварку, де називали її Парашкою, заявила, що вона є жінкою і спадкоємчинею покійного графа. В доказ на це предложила свідоцтво вінчання і завіщання, яким небіжчик записав їй увесь свій нерухомий і рухомий маєток. Не згодилася теж на домагання родини, щоби родинні образи, які висіли на стінах, передати до польського музею, мовлячи, що є теж музеї українські. В обнятті спадщини пані Варвара графиня Козебродська була така дбайлива, що поїхала навіть до Львова і викупила тут із заставу золоті предмети, які забрала додому.

— **Краєва хроніка.** Найвищий суд затвердив присуд перемиського суду, яким засуджено кільканацятьох комуністів і комуністок з Перемишля на вязницю від 2 до 10 літ. — В Нетрибці під Перемишлем згоріла загорода Василя Хробака. — У Товмачику згорів тартак. Шкоди є на 50.000 зол. — У Самборі впав літак 6 полку. Літак розбився, летуни вийшли ціло.

— **Археольогічні праці в Києві.** На розі вулиць Короленка і Жертв революції в Києві, в майбутній дільниці урядових будинків, ведуться від місяця археольогічні праці. Далі розкопано простір на 500 кв. м. Відкрито останки осад з XI. і XII. віку.

— **Перебудова міст на Сов. Україні.** В Києві повстала група проектодавців архитектів, економістів і інжинірів, що виладжує схемат перебудови і нового розплянування районових осередків Київщини. Тепер ця група виладжує плян перебудови Житомира, Уманя і Білої Церкви. Київський будівельний інститут запроектував реконструкції Новгород-Волинська, Мархлевська, Яруні, Городниці, Олеська, Словечні й Пулина.

— **Учениця душогубом.** На передмісті Кракова т. зв. Сікорнику знайшли тому два тижні тіло 13-літної учениці Юлії Ґерас, удушеної тасьмою, затисненою на шиї. Рот убитої був затканий землею з травою. Слідча влада не могла спершу вияснити подробиць злочину, причому лікарські оглядини виключили вбивство на секcуальному підкладі. Арештованих підозрілих мужчин, між ними кількох 60-літних, випущено. Але слідство ствердило, що Ґерасівна мала близьку приятельку, 15-літну ученицю Марію Чак, з якою жила в ближчих товариських зносинах. Критичного дня перед смертю була теж в її товаристві. Чаківною зайнялася слідча влада і кілька днів її допитувала. Скінчилося на тім, що Чаківна, донька краківського шлюсаря, призналася до вбивства Юлії. Свого часу Чаківна призналася була перед молодшою товаришкою, що є венерично хора. Опісля жалувала того, що звірилася перед нею, боячись, щоби Юлія не зрадила її перед родичами. Щоби до того не допустити, Чаківна вивела її за місто і тут задусила. Коли підчас душення Юлія почала кричати, вона заткала їй рот землею. Ґерасівну арештовано. Справа викликала в місті велике порушення, бо кинула ярке світло на моральну гниль, що шириться між частиною молоді в післявоєнній добі.

— **Різні вістки.** На фестивалі міжнародньої музики в Празі рішено, що в найближчому році такий фестиваль відбудеться в Барцельоні. — У Фрайбурзі арештовано австрійську письменницю Грету Урбаніцку, що кермуючи по пяному самоходом, віхала в юрбу людей і поранила кільканацять осіб. — У Ґрайфсвальді згорів великий 5-поверховий шпихлір, в якому находилося 50 тисяч сотнарів збіжа. Багато людей при гашенні попеклося. — През. Рузвельт підписав закон на кредит 27 міл. дол. для підмоги умовим працьовникам; 10.000 мистців дістане грошеву підмогу; 100.000 музик і 6.500 робітників пера дістануть працю. — У Греції в околиці Епіру відчули землетрус. — На франц. Рівєрі в м. Антіб, відкрито памятник бельґ. королеві Альбертові. — У півн. Індії почалась епідемія холєри. — На Корсиці 3-денна пожежа знищила кілька гект. лісу. — Від 1 жовтня не вільно буде в 35 турецьких містах, де оголосили державний декрет, ходити в гаремовій одежі себто чорній заслоні від голови до ніг. — Англ. полковник Льоренс, що згинув у катастрофі, їдучи на мотоциклеті 19 травня ц. р. записав усе своє майно 7.411 ф. шт. свому братові. — Водолази, що добували із дна моря кружляк „Паллада" біля Владивостока надибали під водою масу лянгустів завдовшки 1 метра. — Совітський комісаріят закорд. торговлі пригадує, що совітські громадяни можуть діставати чужі книжки і видання тільки за попереднім дозволом.

З дороги життя.

Традиція на белзькому дворі.

Рабін з Белза Аров Роках видав перед виборами „посланіє" такого змісту:

„Белз в імя Господнє!

Благословенство братам жидам —

Всім і кожному зокрема.

Вибори до сойму і сенату наближаються, ми за нашою святою Торою обовязані завсіди думати і радити над добром Держави.

З огляду на це, закликаю всіх, щоби в дні виборів злучилися згідливо одним серцем, покинули недбалість та вибирали таких людей, яких діяльність вдоволить уряд.

При Господній допомові можемо мати надію, що буде це корисно для Ізраїля взагалі як і в подробицях.

Ось тими словами кінчаю благословенством та щоб я чув добрі вісти від Ізраїля.

Підписане: Аров з Белза".

Що правда стиль кульгавий, фантазії мало, інтерпункції ще менше.

Навіть „Хвіля", що шанує традицію, не може стримати іронії. Не вміють люди оцінити добрих інтенцій!

А за белзькому дворі віддавна зберігають вірнопідданчу і льояльну традицію.

Тягнеться вона ще від часу, коли на белзькому престолі сидів старий Роках, батько теперішнього рабіна, а старостою в Сокалі був Калиневич. В окрузі ставали до виборів три кандидати: польської „Ради Народової", українець та сіоніст. Староста відвідав рабіна в Белзі, щоби візвав своїх вірних голосувати на кандидата „Кола Польского" і рабін дипльоматично приобіцяв.

Та старий Роках хотів старосту перехитрити і вробив що іще.

Староста постановив віддячитись.

На жидівські Великодні свята (Пейсах) віддилися до Белза жиди мало не з цілої Европи, а найбільше з Галичини, Буковини й Мадярщини. Їхали спеціяльні залізничі поїзди.

Рабін та його двір мали з цього приходи, що йшли на сотки тисяч.

Мотивний староста Калиневич рішив перешкодити цій імпрезі, тому на тиждень перед святом оголосив, що у белзькому повіті вибухла пошесть тифу. Нікому не вільно було приїздити до повіту.

А проте жиди тисячними громадами їхали туди, а австрійська жандармерія із стацій перед Белзом завертала їх домів.

Рабін того року нічого не заробив. Подумав, подумав, узяв Талмуд і вичитав там, що треба завсіди йти із владою, бо може бути зле.

Тиберій Горобець.

З кіна.

КІНО ХИМЕРА": „КАРАНҐА".

Це ані дикий звір, ані прізвище славного бандита або африканського дикого племени, а назва народнього танцю. Не легко зорієнтуватися, чи він старий народній, чи новонгаданий для фільми, корсиканський, чи еспанський. Балет караньї — це ковнир усієї фільми; балет — барвистий, цікавий і тонер справді небуденний. У неодному моменті насуваються анальогії з нашими народніми, нпр. гуцульськими танцями; якби вони пішли у світ, то імовірно саме так їх змодернізували би. Вся решта фільми — це фарса з ріжними непорозуміннями. Головні ролі: Джек Бакенен з похоронною міною гумориста і давно небачена нами на екрані Лілі Даміта, у зовсім приблідлій ролі.

СПОРТ.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА — СОВ. УКРАЇНА 1:0

(За радієм).

Вчора 11. п. м. слухачі радія довідалися з київської авдиції („Останні вісти", год. 22), що в Києві цього дня відбулась зустріч репрезентаційних дружин копаного мяча України і Чехословаччини. Чехословацькі копуни приїхали на Україну через Ленінград і Москву, де розіграли метчі з тамошніми репрезентаційними дружинами.

На київських змаганнях явилися члени совітського уряду України, репрезентанти війська, чехословацька військова делегація й інші столичні достойники. Публики було до 50 тисяч. Багато охочих побачити цей метч відійшли від каси, бо забракло білетів. Вислід 1:0 в користь чехословацьких гостей. Переважали вони технікою і багацтвом комбінацій тоді, коли українська репрезентаційна дружина, яка складалась із копунів з ріжних міст (Київ, Харків, Одеса й т. д.), була сильна в нападі.

Ці інформації подав начальник спортової прогульки з Праги п. Панта, якого київська стація РВ 9 запросила до мікрофону. Говорив він по чеськи, після чого спікерка передала зміст його промови в українській мові. Він подякував при кінці Раді Фізкультури СССР, яка спровадила чеську дружину для розіграння згаданих змагань і виголосив кілька „славословій" у честь большевиків.

З Києва чехословаки повертаються до Праги.

Н-вич.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ПРАЦІ Гр. кат. Богословської Академії у Львові. Духовна Семинарія у Львові. Матеріяли й розвідки зібрав о. проф. д-р Йосиф Сліпий. Частина I. Том I—II. Львів 1935. Стор. 244, ф. 8°. Зміст: о. д-р Йосиф Сліпий: Вступне слово. — Історичний огляд виховання духовенства в католицькій Церкві загалом і зокрема на Україні. — Амвросій Андрухович: Віденське Барбареум. Історія Королівської Ґенеральної греко-кат. Семинарії при церкві св. Варвари у Відні з першого періоду її істнування (1774—1784). — Іван Крипякевич: Давня топографія гр.-кат. Духовної Семинарії у Львові. — Д-р Олександер Надрага: Правна доля реальности гр.-кат. Духовної Семинарії у Львові.

ІЛЮСТРОВАНИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ КАЛЕНДАР „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР" на 1936 р., річник VIII, накладом Краєвого Господарського Товариства „Сільський Господар" у Львові, Ринок 10, стор. 208 + 26 стор. оголошень, 8°; вінєта і заставки д-ра І. Іванця; ціна 1.50 зол. Ця велика книга-збірник господарського знання прийде на наше село вже восени, коли господарі мусять складати плян господарки, що сягає аж на другий рік. Багато важних праць, в управи рослин, садівництва, плекання тварин, припадає саме на осінь, тому добре, що вже є цей підручник, з якого можуть скористати наші господарі. Цьогорічний календар „Сільський Господар" є, як і попередні річники, дуже багатий змістом, складається з 64 статтей 33-х авторів, крім того тут багато заміток, порад, табель, пригадок і дрібниць та 77 ілюстрацій. Зміст календаря поділено на такі розділи: загальний (5 статтей), хліборобство, себто управа рільї й рослин (10 статтей), луківництво (3 статті), садівництво і городництво (8 статтей), лічничі зела, лісівництво, плекання с.-г. тварин (10 статтей), птахівництво, пасічництво, шовківництво, рибальство, ветеринарія (7 статтей), меліорації і комасації, с.-г. промисл, куток господині, с.-г. організації в чужих і у нас. У цих статтях найкращі наші фахівці-агрономи, садівники, городники і пасічники дали величезну скількість господарських вказівок і новин, які кожному вдумливому читачеві-господареві поможуть краще впорядкувати господарство і зробити його рентовним навіть серед сучасних, важких умовин. Видаток на купно цього календаря напевно повернеться господарям стократно. Ця цінна господарська книжка повинна поширитися серед наших господарів, а звернути на неї увагу є обовязком усіх, що бажають добра нашому селянству.

ЖУРНАЛИ:

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА, економічно-суспільний місячник. Львів, вересень 1935. Р. VIII. Ч. 9. Зміст: На окраю днів (актуальні замітки). — Ол. Степанів: Рочдельські принципи. — В. Тотовинн: Кооперація в Італії. — Ю. Жук: Сільсько-господарська кооперація в Австрії. — К. Коберський: До дискусії на тему нашої кооперативної школи. — Кооперативна хроніка. — Господарська хроніка. — В. Левицький: З приводу одної фахової проблеми. — Некрольоґ. — Додаток: Василь Нагірний: З моїх спогадів.

ШЛЯХ НАЦІЇ, місячник української національної політики і громадського життя. Львів, вересень 1935. Р. I, Ч. 5. Зміст: Василь Мудрий: Вибори до польських законодатних установ. — Зенон Пеленський: В антракті. — Володимир Кузьмович: На грані поколінь. — Петро Ісаїв: Ще про питання ренесансу української літератури. — Рецензії: З пресових столиць. — Міжнародні справи.

ЖЕРТВИ
НА БУДОВУ ШПИТАЛЮ ІМ. МИТР. АНДРЕЯ.
Виказ XLV.

Зложили: 300 зол. П. С. К. Копичинці; 120 зол. пар. урял Тернопіль; 100 зол. о. І. Галібей, Скоморохи; 55 зол. пар. уряд Ходорів; 31 зол. 50 сот. пар. уряд Пацмків; 28 зол. 50 сот. пар. уряд Олесько; 27.50 зол. пар. уряд Стрий; по 26 зол. пар. ур.: Любінь Вел. і Підберізці; 24 зол. пар. ур. Калуш; по 23 зол. о. К. Загайкевич, Рудно і пар. уряд і функціонарі Кульпаркова; 22 зол. пар. уряд Стрий; 21 зол. пар. уряд Янів; по 20 зол.: пар. уряди: Ясеніщі й Зашків та Укр. Банк, Золочів; 18.50 зол. пар. уряд Теребовля; по 18 зол. пар. уряди: Довголука й Бенева; 17 зол. пар. уряд Болехів; по 16 зол. д-р Козакевич, Коломия, церква Лишки Мур. і пар. уряди: Хлібовичі Вел. і Львів-Богданівка; по 15 зол. о. Т. Кудрик і церква Яричів Новий; 14.50 зол. о. Ю. Боднар, Яйківці; по 14 зол. пар. ур.: Конюхи і (по 2 рази) пар. ур. Ромвнів; по 13 зол.: о. В. Кармазин, Поморяни, о. В. Соловій, Пузів і пар. уряд Буськ; 12.50 зол. церква Бряза; 12 зол. пар. ур. Збараж; по 11.50 зол. пар. уряд Порщна й церква Сороки б. Львова; по 11 зол.: о. Ст. Городецький, Урмань та церкви: Скварява, Перелетинки і Глібів; 10.50 зол. пар. уряд Залісці; по 10 зол.: І. Різник, Львів, церква Волоське Село, о. О. Лотоцький, Болотня, о. С. Гаврилюк, Гузписка, пар. ур.: Миклашів, Стрептів, Добротвір, Струсів, Городиславичі, Нивиць, Чорний Острів, Пикуловичі, Надіїв, Жидачів, Розгадів, Лежанівка, Бережани, Добростани та Хмелиска, І. Бідник, Львів, о. Божейко, Ставчани, Святойоан. Лавра, Унів, церкви: Дерерівка, Довге, Жулича Город. Цішки, Підгірки й Озірна, о. І. Тимків, Балич! та о. Ка. Шостак, Станиславчик; по 9.50 зол. пар. ур. Туре й о. В. Левицький, Володимирці; по 9 зол. пар. уряди: Стільсько, Славсько, Романів і Золочів, церкви: Повітно й Залісці Нові та о. Н. Щуровський, Сипява Вел.; по 8.50 зол.; о. А. Онуферко, Скалат і пар. ур. Станимир; по 8 зол.: пар. уряди: Тухля, Лагодів, Фалиш, Книжків, Холоїв, Чесники, Романівці, Улич, Бужок, Рожнітів, Должанка, Дубровиця й Байківці, о. Ів. Піджарко, Дідилів та о. М. Лесик, Демянів; по 7.50 зол. пар. ур.: Павлів, Камінка, Ярославичі й Зелена; по 7 зол.: пар. ур.: Словіта, Завадів, Бабинці Дол., Креховичі й Залишівка, о. К. Гужий, Детьківці, церква Ожидів, пар. ур. Смільно й о. І. Глодзінський; по 6.50 зол.: о. М. Цурковський, Стрий, парохія Гошів і пар. уряд Львів-Левандівка; по 6 зол.: пар. ур: Либохора, Студинка, Білий Камінь, Рахиня, Дубравка, Слупки, Коростів, Славятин, Чолгани, Стронільне, Вишенка Вел., Кути, Яричів, Неслухів і Жеребки Кор., о. З. Маркевич, Новосілки, о. М. Озера, Бурштин, о. Н. Зубаль, Мишковичі та Гр. Бойко, Підгайчики; по 5.50 зол.: пар. ур.: Рогізно і Кропивник, о. Е. Радкевич, Суворів і збірка біля церкви оо. Студитів, Львів; по 5 зол.: І. Шлєсерова й О. Колесівна, Коломия, о. П. Мінко, Дмитрів, о. З. Кузьмович, Соколівка, пар. ур.: Витків Нов., Луковиця Вижна, Перегнойв, Пісочна, Голешів, Грибовичі, Зарудна, Стрілиська Нові, Борщовичі, Підмонастир, Ольшаниця, Рожанка, Соколівка, Гаї Дітковецькі, Хитар, Риків, Кошляки, Задвірці, Сваричів, Суходіл, Шишківці Деренівка, Поникво, Товстолуг, Бережани й Вербів, церкви: Глубічок Вел., Пеняки, Корчин, Яблонів і Якимів, чит. „Просвіти" Журавно, Сел. Спілка Деренівка, о. Ст. Маркевич, о. П. Теодорович, Рипнів, Л. Купкевич, Янів, о. Б. Ковальський, Марконіль та о. Жигаль Ів., Козлів; по 4.50 зол. пар. ур.: Деревлини, Суходіл, Лишки, Фирлеївка, Новиця й Подільна і церква Семигинів; по 4 зол.: д-р Ткачук, Яблонів, церкви: Мальчиці, Ясениска й Мільно, парохія Деревляни, о. Е. Кордуба, Конюшки, пар. ур.: Бібрка, Підлипків, Витвиця, Бозовиця, Крива, Кальне, Середпільці, Водники, Умин, Тухолька й Матешівці, В. Скоробогатий, Завадка та о. М. Клодзінський, Путятичі; по 3.50 зол. пар. ур.: Гнізличів, Загіря й Липовиця; по 3 зол. пар. ур.: Пресова, Підністряни, Вістова, Микуличин, о. ... жилів, Терпилівка, Ходачків Вел., Золотники, Бережани й Заболотці, о. М. Янович, Плавуча Вел., пар. комітет, Корчів, о. М. Таранович і церкви: Турівка й Зобриводи; по 2.50 зол.: пар. ур.: Краснопуща й Неміч, братство церкви св. Миколая, Демня б. Миколаєва, о. Барановський, Маркова і церкви: Цішів і Біле; по 2 зол.: д-р Питлик, Космач, о. М. Зінкевич, пар. ур.: Заболотці, Чепелі, Завалів, Ст. Збараж, Кутище, Соловка, Креховичі, Вертелка, Рипинка, Чехи, Воля Вел., Заставці, Бариш, Вовків, Козьова, Серетець, Літовиско, Орявчик, Дуба, Городище та Тростянець, о. Я. Красноперв, Почапи, церкви: Скоки й Іліїв, о. П. Івахів, Зарудця, о. М. Дмитрів і Е. Онацький; по 1.50 зол. пар. ур.: Кальна, Святківки й Бушики та о. Хабурський Дм., Янче; по 1 зол.: пар. ур.: Кустинь, Угринів, Скоморохи, Бібщани й Рожнів, церкви: Велдіж і Махівці та Дм. Миров, Жидачів.

У чеських коронах зложили: д-р Малінської 400, д-р Белей, д-р Созанський, д-р Коваткова, д-р Яхно, зі Елиів і проф. Горбачевський по 400, д-р Кухошинська ... Грабовова-Якимів по 100.

Усім жертводавцям складає щиру подяку

Управа „Народньої Лічниці".

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 13. IX. год. 8. веч. „Ловці перел" опера.

Субота, 14. IX. год. 8. веч. „Авантюра в раю" фарса.

Театр Ріжнородностей.

Пятниця, 13. IX. год. 8. веч. „Мій коханий дурнику" комедія.

Субота, 14. IX. Вечір віршів, прози і сатири молодих львівських поетів.

Концерти Марії Сокіл.

Самбір 13. IX.
Бережани 15. IX.
Підгайці 16. IX.
Золочів 19. IX.
Святин 21. IX.
Бучач 24. IX.
Чортків 25. IX.
Перемишль 2. X.
Ярослав 3. X.
Радехів 6. X.

Кіна.

АДРІЯ: „Син Конг-Конга" „Лови на тигра".

АПОЛЬО: „Революція в царстві вальса".

АТЛЯНТИК: „Авдієнція в Ішлю".

ВАНДА: „Клюб джентельменів" „Я тобі довіряла".

ҐРАЖИНА: „Пісня сонця".

КАСІНО: „Для тебе танцюю" (Джоан Гарльов).

КОЛІСЕЙ: Нечинне.

КОПЕРНИК: „Мала неня" (з Франціскою Ґаль).

МАРУСЕНЬКА: „Мала неня" (з Франціскою Ґаль).

МІРАЖ: „Дама від Максима".

МУЗА: „Шукачки золота".

ПАКС: Нечинне.

ПАЛЯС: „Леґіон безбожних".

ПАН: „Петербурські ночі", „Навіщо працювати" (Льорель і Гарді).

РАЙ: „Вероніка" (із Франціскою Ґаль).

СВІТ: „Римські скандали", „Передмістя".

СОНЦЕ: „Король циганів", „Ярмарок кохання".

СТИЛЕВЕ: „Дон Жуан" з Д. Фербенксом і ревія „Золота осінь".

УТІХА: „Котячий пазур" і ревія „Осінні жарти".

ХИМЕРА: „Каранґа".

Закордонне радіо.

Пятниця, 13. вересня 1935.

Відень (506,8) 12.00, 13.10, 15.20, 20.30 Концерт, 17.30 Сучасні стирійські пісні, 20.20 Лео Слєзак перед мікрофоном. **Братислава** (298,8) 12.30, 21.40 Музика, спів. **Брно** (325,4) 18.45 Пісні. **Кошиці** (259,1) 17.50 Сп. реситаль. **Прага** (470,2) 20.15 Концерт, 21.50 Форт. реситаль. **Париж** (1648) 19.50 Пісні, 20.30 Концерт, 22.30 Легка музика. **Атльона** (531) 20.40 Ірляндські пісні, 21.10 Форт. реситаль. **Берлін** (356,7) 8.00 Рококові пісні, 16.00 Вес. сценки з муз. і сп. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.30 Солісти. **Ляйпціґ** (382,2) 14.15 Всячина, 17.30 Музика, спів. **Мінхен** (405,4) 16.10 Шопенові твори на стілю, 19.04 Нар. мельодії та пісоньки. **Будапешт** (550,5) 12.05 Солісти (муз., спів), 17.30 Циг. музика, 29.30 Популярна музика. **Міляно** (221,2) 11.30 Популярна музика, 22.10 Форт. реситаль А. Кесісоглу. **Рим** (420) 13.05 Легка музика, 20.40 Еспанія в музиці.

Субота, 14. вересня 1935.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.15 Цитристи, 19.15 „Каліостро у Відні" оп. Й. Штравса, 22.10 Арії та пісні (Гарда, баритон). **Братислава** (298,8) 18.05 Форт., 19.30 Моравські та словацькі пісні. **Брно** (325) 16.45 Популярні пісоньки. **Кошиці** (259,1) 17.40 Для Закарпаття. **Прага** (470,2) 12.30 Легка музика, 15.00 Сальон. музика, 18.20 „Біла богиня" оп. Кавфмана. **Париж** (1648) 20.00 „Звірячі діяльоги" Колетти, 20.45 Фраґм. із оп. Фльотова „Марта". **Атльона** (531) 19.35 Солісти, 21.00 Легка музика. **Білгород** (437,7) 13.15, 16.20 Арії та пісні. **Берлін** (356,7) 14.15 Музика, 15.30 Солісти, 16.00 Вес. пополудне. **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00 Легка музика, 20.30 Нім. танки. **Мінхен** (405,4) 18.40 Сонатіна на скр. і форт. оп. 137 Шуберта, 20.30 Концерт. **Будапешт** (550,5) 12.05 Легка музика, 13.40 Форт. реситаль, 17.30 Сальон. муз., 20.15 Муз.-вок. концерт, 22.10 Циг. муз. **Міляно** (221,2) 11.30 Популярна музика, 20.40 Концерт нар. музики. **Рим** (420,8) 13.05 Легка музика, 20.40 „Ромео та Юлія" оп. Зандонаї.

Львівське радіо.

Пятниця, 13. вересня 1935.

6.30 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 На порозі шк. року (для ст. дітей). 12.40 Концерт, 13.23 Хвилинка для жінок, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Солісти з гр. пл., 18.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Хвилинка питань для ст. дітей, 17.00 На фронті боротьби зі смертю, 17.15 Хвилинка поезії, 17.20 Легкі пісоньки, 17.50 Спорт. порадник. 18.00 Концерт камер. орх., 18.30 Листи та програми, 18.40 Спорт. гутірка, 18.45 Сп. реситаль Ір. Цивінської (сопр.), 19.00 Небезпечний дар людського довіря, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки. 19.50 Акт. монольоґ, 20.00 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.10 Легка музика, 21.00 Веч. денник, 21.10 Із суч. Польщі, 21.15 Симф. концерт, 22.30 Танк. музика, 23.05 Ідемо на Мадярщину (муз. авд. із ґр. пл.).

Субота, 14. вересня 1935.

6.30 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл. 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Сальон. муз., 13.25 Хвилина для жінок, 13.30 Найгарніша гр. пл., 14.30 Популярна музика з гр. пл., 15.00 Новеля Вод. Пежинського, 15.15 Біржа, 15.25 Польська морська торговля, 15.30 Сальон. музика, 16.00 Лекція фр. мови. 16.15 Твори на клявізі, 16.30 Техн. скринька. 16.45 Спів. авд., 17.00 Самовистарчальність чи політика відчинених дверей на світ, 17.15 Новинки з гр. пл., 17.45 Місто Істебна, 18.00 „Горговець снів" вес. оперетка для дітей, 18.30 Огляд видавництв, 18.40 Сільва рерум, мист. життя, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Творчий Львів, 19.20 Рекл. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Акт. гутірка, 20.00 Велике попурі: Від Штравса до Легара в вик. сальон. орх., 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Польський спорт у краю та на чужині, 21.30 Успіх Повнання, 22.00 Концерт симф. орх., спів, 23.05 Танк. музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.28—5.31 зол.

Нім. марка 1·55—1·60, фр. франки 34·85—35·00, шв. франки 172·50—173·00, фунти стерлінги 26·10—26·25, австр. шілінги 90·50 — 102, чеські корони 20·50—21·50, рум. леї 28·50—30·50, ліри 37·00—40·00.

Золото: Долари 9.00—9·05, Франки фр. 34·40—34·80, Дукати 82·00—82·75, Корони 36·20—36·80, Рублі 4·60 — 4·70. 1 гр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 гр. ср. 0·07—0·08.

Премійки.

Долярівки 52·50 — 54·00, Інвестиційна 106·00—108·00, Будівельна 41·25—43·00.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 43·50—45·00, 5 проц. дол. Б. Г. 53·00—54·50, 4 проц. Зол. Б. Г. 41·50—43·00, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 44·50—46·00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 50·50—52·00, 4 проц. Б. Г. К. 61·00—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 12-го вересня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60	„
1 л. молока	0·13	„
1 л. сметани	0·60	„
1 к. яєць	3·20—3·30	„

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло і яйця звишкова, на молоко і сметану вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 12. IX. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кґ живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 80 дкг.	за 1 кг.	0·80	зол.
Мол. однор. кури І. кл.	„	0·90	„

Птицю приймає в кількости визначеного приділу для кожного свого доставця.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10